

Innstilling 2 fra komité F

Saksdokumenter:

- KM 14.1/23 The Body and Spirit of Reconciled Diversity
KM 14.2/23 Brosjyre fra Kirkens Nødhjelp om skattekonvensjonen
KM 14.3/23 Message of the LWF European Pre-Assembly 2023
KM 14.4/23 Forberedelse til Det lutherske verdensforbunds generalforsamling 2023: *Én kropp, én ånd, ett håp*. Innstilling 1 fra komite F
[The Assembly booklet - Introducing the 13th Assembly and its Theme Study Guide](#)
[LWF Strategy 2019-2024 - With passion for the Church and for the World](#)

Forberedelse til Det lutherske verdensforbunds generalforsamling 2023: *Én kropp, én ånd, ett håp*

Sammendrag av saksorienteringen

Det lutherske verdensforbund (LVF) avholder sin 13. generalforsamling 13.-19. september 2023 i Krakow, Polen. Generalforsamlingen er det høyeste beslutningsorganet i LVF og møtes hvert 6 år. Den velger president og et nytt råd på 48 medlemmer og skal legge føringer for LVFs arbeid fram mot 2030. I tillegg til de formelle sidene er generalforsamlingen også et unikt uttrykk for luthersk globalt fellesskap. Den norske kirke har gjennom årene både bidratt til og fått mye tilbake gjennom dette lutherske fellesskapet.

Temaet for generalforsamlingen er *Én kropp, én Ånd, ett håp* og refererer til Efeserbrevet 4,4. Teologiske og aktuelle refleksjoner om tema/undertema vil prege mye av samlingen. Kirkemøtet inviteres til å bekrefte Den norske kirkes forpliktende medlemskap i LVF, gjøre seg kjent med viktige hovedtemaer for generalforsamlingen, samt gi delegasjonen fra Den norske kirke både noen overordnede føringer og et nødvendig handlingsrom til å foreta konkrete vurderinger under generalforsamlingens gang.

Komiteens merknader

Komiteen legger saksorienteringen til grunn. Komiteen har følgende merknader:

1. Generalforsamlingen i LVF samler hele det verdensvide lutherske fellesskapet under temaet *Én kropp, én ånd, ett håp* (Ef. 4.4). Samlingen er et sted for å drøfte saker og foreta beslutninger, men også et gudstjenestefeirende fellesskap hvor kristne møtes for å dele felles tro og håp. Her møtes mennesker som lever under svært ulike kår. Millioner av lutheranere lever i land hvor klimakrisen, fattigdom, krig og konflikt

ødelegger livsvilkårene. Alle lever i en verden preget av økende usikkerhet, ulikhet og polarisering. I denne situasjonen skal generalforsamlingen utruste kirkene og løfte fram det kristne håpet.

2. Komiteen har merket seg at delegasjon er sammensatt slik at den vil kunne bidra med erfaringer fra Den norske kirke og det norske samfunnet. Samtidig forventes delegatene å bringe med seg verdifulle innsikter fra andre kirker, tilbake til Den norske kirke. Men om disse skal komme hele kirken til gode, kreves en plan for oppfølging av generalforsamlingen. Dette kan skje i oppdateringen av Kirkerådets handlingsplan *Kirkens globale oppdrag*, som bygger på saken fra Kirkemøtet i 2021 (KM 81/21). Komiteen ber også Kirkerådet vurdere å legge fram en sak for Kirkemøtet som oppsummerer alle de tre nylige økumeniske generalforsamlingene (Kirkenes verdensråd 2022, Konferansen av Europeiske Kirker 2023 og LVF 2023).
3. Komiteen vil løfte fram samisk kirkeliv og arbeidet med forsoning. Det pågående nordiske kirkelige arbeidet med å erkjenne fortiden og arbeide for forsoning, er en ressurs for andre kirker. Den norske kirke har lært mye av Svenska Kyrkans arbeid med forsoning og av samarbeidet med Den lutherske kirken i Finland. Komiteen oppfordrer delegatene til å bringe Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport inn i relevante sammenhenger under generalforsamlingen og merke seg forsoningsprosesser i andre deler av verden.
4. Teologi er blitt utformet i ulike historiske kontekster og ofte ~~st~~ av mennesker i maktposisjoner. Bevisstheten om hvordan dette har formet teologien, øker nå i takt med at kristne fra land i sør, urfolk, kvinner og marginaliserte grupper bidrar med sine teologiske innsikter. I academia og i flere av LVFs medlemskirker, pågår det nå arbeid med å «avkolonisere» teologien. Dette øker erkjennelsen av hvorledes maktstrukturer og vestlig dominans og kolonialisme har preget tradisjonell, vestlig luthersk teologi og misjonsvirksomhet. Den samiske teologen Tore Johnsen har gitt viktige forskningsbidrag om teologisk avkolonisering fra et samisk perspektiv. Han har bl.a. deltatt i gruppen som har utarbeidet ressursmaterieill til generalforsamlingen (hans artikkel er vedlagt KM-saken).
5. Den norske kirkes teologiske arbeid med kirke og LHBT+ er i internasjonal sammenheng et pionerarbeid. Den norske kirke har også arbeidet med barns rettigheter, likestilling og kvinners tjeneste i kirken. Årets kirkemøtesak *Likeverdig tilgjengelighet og tilhørighet – universell utforming av og i kirken* er også relevant i denne sammenheng. Dette er tema som står på dagsorden i mange av LVFs medlemskirker, og vi utfordres til å dele erfaringer med hverandre.

I forbindelse med Covid-pandemien og økende konfliktnivå og usikkerhet i verden, settes menneskerettighetene under press. Dette går særlig ut over kvinner, barn og ulike minoriteters rettigheter. Komiteen ber delegatene være oppmerksomme på dette og løfte fram det kristne menneskesynet og respekten for menneskerettighetene for alle mennesker.

6. Tro- og livssynsfriheten er en menneskerettighet som i økende grad ikke respekteres over store deler av verden. Samtidig som kirken skal kjempe for at alle mennesker sikres denne grunnleggende rettigheten, har vi et særlig ansvar for å støtte våre kristne trossøsken som erfarer diskriminering og forfølgelse. Som lemmar på Kristi kropp, må vi aldri tåle at noen av lemmene lider. Komiteen ber de norske delegatene formidle Den norske kirkes solidaritet med de søsterkirkene som lever under svært krevende kår, og som deltar på generalforsamlingen. Delegatene bes også om å løfte

fram kirkenes arbeid for at tros- og livssynsfriheten sikres, slik at alle kan kjenne seg trygge og bli respektert, uavhengig av sin tro og livssyn.

67. Den norske kirke og Kirkens Nødhjelp vil, sammen med andre partnerkirker, arrangere en workshop under generalforsamlingen om «skatterettferdighet». Årlig unndras milliarder av kroner fra skattlegging i såkalte skatteparadiser og gjennom finurlige ordninger. Dette er midler som skulle kommet fellesskapet til gode. Dette er en tematikk flere LVF-kirker, FN og humanitære organisasjoner lenge har rettet et søkelys mot, og det er bakgrunnen for at dette blir løftet fram under generalforsamlingen. Kirkemøtesaken Kirken som økonomisk aktør og ansvarlig forvalter løfter fram denne tematikken som viktig for kirken (KM 7/22)

Forslag til vedtak

- 1
- 2 1. Kirkemøtet fastholder at fellesskapet i Det lutherske verdensforbund (LVF) beriker
3 og forplikter Den norske kirke. Generalforsamlingens tema *Én kropp, én ånd, ett håp*
4 (Ef. 4.4) minner oss på at vi er del av Guds verdensvide kirke og at vi er utrustet med
5 kraft til å formidle Guds gode vilje og kjærlighet. Sammen med det store lutherske
6 fellesskapet, formidler Den norske kirke det kristne håpet når vi ber om «mer himmel
7 på jord».
- 8
- 9 2. Kirkemøtet bekrefter at det diakonale, misjonale og økumeniske arbeidet i LVF er
10 viktig. Med generalforsamling i Polen vil Kirkemøtet særlig framheve LVFs
11 omfattende humanitære arbeid for flyktninger etter den russiske invasjonen av
12 Ukraina, men også arbeid for flyktninger og migranter i mange andre land.
- 13
- 14 3. Kirkemøtet takker for forberedelsesarbeidet og det verdifulle ressursmateriellet som
15 foreligger til generalforsamlingen. Det forventes at Den norske kirkes delegater lytter
16 og blir inspirert og utfordret under generalforsamlingen, både når det gjelder
17 gudstjenesteliv, fellesskap og i de tematiske drøftingene.
- 18
- 19 4. Kirkemøtet ber om at det legges til rette for at hele kirken kan bli kjent med
20 generalforsamlingens tema, liturgier, hovedbudskap og annet relevant materiale.
21 Kirkemøtet ber derfor Mellomkirkelig Råd og Kirkerådet inkludere og konkretisere
22 oppfølgingen av generalforsamlingen i handlingsplanen *Kirkens globale oppdrag*
23 (KR 8/22)). Kirkemøtet ber også Kirkerådet vurdere å fremme en sak for Kirkemøtet
24 som oppsummerer alle de tre nylige økumeniske generalforsamlingene (KV, KEK og
25 LVF)
- 26
- 27 5. Kirkemøtet ber delegasjonen særlig legge vekt på å dele refleksjoner og erfaring med
28 søsterkirker med tanke på generalforsamlingens tema *Én kropp, én ånd, ett håp* når
29 det gjelder å
- 30
- legge til rette for at ungdom deltar i kirkens liv med sine erfaringer

31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59

- bekrefte alles menneskeverd, menneskerettigheter og demokrati som grunnlag for et rettferdig samfunn i en tid hvor dette settes under press
- være særlig oppmerksom på situasjonen for jøder, rom, LHBT+, mennesker med nedsatt funksjonsevne og andre grupper som ble ofre for nazistenes utryddelsesleirer. Dette aktualiseres i forbindelse med at generalforsamlingen skal besøke Auschwitz-Birkenau.
- forplikte kirken i kamp mot antisemittisme
- arbeide for at tros- og livssynsfriheten sikres for alle, og ha et særlig engasjement for kristne trossøsken som lever under svært krevende kår.
- møte den økende økonomiske ulikheten i verden med aktuelle handlinger kirkelig engasjement for skatterettferdighet
- engasjere seg i forsoningsarbeid sammen med urfolk og minoritetsgrupper, som del av oppfølgingen av rapporten fra Sannhets- og forsoningskommisjonen.
- arbeide for avkolonisering av teologi og kirker og gjennom det bidra til forsoning
- forvalte naturressurser på en måte som verner om skaperverket og urfolksrettigheter
- aktivt bidra til å følge opp klimaavtalen fra Paris og bærekraftsmålene (Agenda 2030)

.....
komitéleder

.....
saksordfører